

ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΒΑΜΒΑ

Η ιστορία μιᾶς μικρῆς εἰκεδομῆς πού γκρεμίζεται τώρα στην έδραν Πανεπιστημίου. «Ἐνταῦθεν ἔψης καὶ ἀπέθανε ὁ Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς». — Τα Γραφεῖα τῆς «Εστίας», τῆς «Εθεδαρέων», τοῦ σατυρικοῦ «Ἀστεων». — «Ἡ συγχεντρώσεις τῶν πειπτῶν καὶ πειγράφων τῆς περισσότερης γενεᾶς». — «Ἄγνωστα ἐπεισόδια». — «Ἐνας δημοσιεγράφος εἰδὼς Κολεσές τῆς Ρέδευ!» — Ο Νικ. Μαργυρεντής καὶ ὁ θανατοπεινίτης κατάδικες, καπ. κλπ.

ΝΑ μικρὸ σπίτι τῆς δόδον Πανεπιστημίου, ποὺ κατεδαφίζεται, τόσα γιὰ νά χτισθῇ σύγχρονή στης, ἔχει τὴν ιστορία του. Εἶνε τὸ παρατείνεταις τῆς Λαζής Τραπέζης γνωστότατο σὲ δῆλους τοὺς παλαιούς Ἀθηναίους γιὰ τὸ ρόλο ποὺ ἔκαψε στὰ γραμμάτα. Στὸ σπιτάκι αὐτῷ πέθανε ὁ Νεόφυτος Βάμβας, μέγας τοῦ Γένους διδάσκαλος καὶ ὁ Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς — γιὰ τὸν διὸν μάλιστα είχε ἐντειχισθῇ ἐκεὶ ἀναμνηστικά πλάκα. Τὸ κάτω πάτωμα τοῦ σπιτιοῦ ἔλεγε τοποτοποῦ στὸ χρόνο μας καὶ ἔχοντες δῆς ζαχαροπλαστεῖο τὸν ἀδελφὸν Τούτα. Ἀλλὰ ποὺ πενήντα ἑταν ἔσται τὸν ἔσται τὰ γραμμάτα

τῆς «Εστίας», τοῦ ἀριστοῦ ἔκεινον φιλολογικῶν περιουσιῶν, ποὺ ἰδούθηκε ἀπὸ τὸν Παῦλο Διομήδην ποὺ περιέλθει στὴν ίδιαστησία τοῦ Γεογόνου Κασδόνη. Η «Εστία» ἔχει σημαντικὴ ιστορία. Στήνει ἐποκή της ἥταν δι. σήμερα «Η Ἐπιδεύρωσις τῶν Διο Κόσμων» τοῦ Παροιοῦ. Συνέπενταν τοὺς καλύτερους λογοτέρους καὶ σοφοὺς τῆς Ἐλλάδος. Η ἔνη της ἥταν ἀπότατος ἀπελεύθηκε, Αλαζανικὴ. Κανενὸς νέου συγγραφέως ἀφορὸ δὲν γνόντας δεκτό. «Ἐπειταν' ἀποχήσῃ κανεὶς προτίτερος κάποια φίγη, γιὰ νά καταχωρισθῇ ἔχοντα στὴν «Εστία». Αριθμὸ διηγημάτων, ποιήματων, μὲ ἄγνωστες ή ἀρρομάσιες θηγανώσεις, πήγαναν οὗτα στὸ καλύτερον τῶν ἀρχηγῶν. Τὸ γά μητι κανεὶς στὴν «Εστία», ἐκκορείτο πειά μανγώφισις, καθιέρωσε.

Στὰ γραμμάτα τῆς συγχέντρωνταν κάθε μέρα—καὶ μάλιστα τὰ δειλινά—οἱ γνωτότεροι λόγιοι τῆς ἐποχῆς. Τέτοιο φιλολογικὸ ἐντεικτικό δὲν ἔταχει σήμερα. Σὲ κένο τὸ καμπυλόθανα ἵντογειο ἔδειπτε κανεὶς τὸν «Ἀγγελό Βλάγο» νά γράψῃ τὰ κριτικὰ ἀρθρὰ τοῦ ή νά μεταφράσῃ μινιστρόβιματα τῆς ἀγωγῆς τοῦ Γεωργίας Σάνδρου, τοὺς καθηγητὲς Νιούλαο Πολάτη, Σπύρο Λάμπρου, τὸν Αγγελό Παράργα, τὸν Δημήτριο Βενέλα—ὅταν ἔργονταν ἀπὸ τὸ Παρίσιο Ἀθηνᾶς—τὸν Γεώργιο Βελτοντό, τὸν Ἀντώνιο Μηλιαράσην, ὃ διτοσ. Ἄν καὶ σῶς λατομήσης, δὲν ἔγινε καθηγητὴς τῶν Πανεπιστημίου γιατὶ δὲν εἶχε... διπλωματικό, Εγγινάν διωκα καθηγηταὶ περιοχοῦ μαθητῶν!

Στὰ κατοπινά χρόνια, τὰ γραμμάτα τῆς «Εστίας» συνεντένονταν τοὺς νεοτέρους λογίους, ποὺ τότε ἦσαν ἐπετεπούδια τῆς λογοτεχνίας, τοὺς θεῖους ὄλλοι εἰν τὴν Χώρα τῶν Σύνων γιὰ ἄλλοι σόντη, μὲ ἔτουσι τὸ διάνοιαν γιὰ τὸ οἰλόν τατεῖδι. «Ἐγειρὲ δέλεπτε γυναῖς τὸν Μάνιντη» Ἀντίνοο, τὸν Σούδανην Πλάτινη, τὸν Λαϊσταμένην Ποοσεθένη, τὸν Γονυ, Σεντόνιο, τὸν Γεώργιον Δοσοπούλου, τὸν Κοπτῆ Παλαιῶν καὶ ἄλλους. Καὶ συντίθεταις δικέναστες ὅλης αὐτῆς τῆς φι-

ψης, σχετικά μὲ τὴν ἀσχήματα τῆς ποικιλότητας, καὶ γ' αὐτὸ μὲ δῆρας σταθερὸ ἀτάν-

της :

— Αἰδεντά μου, εἴμαι γέρος καὶ ἔλευθος... «Ἐγὼ ἔχω ἔξι ἄλλου νόμημα γυναικά, ποὺ δύα μοῦ βγάλη τὰ μάτια, διὰ τῆς πάμα μῶλο στὸ σπιτί». «Ἐνώ ἐστι ἔχεις καρέμι, είσαι πανίσχυση, καὶ ἀντανθῆτις μὲ δύο αὐτὴ τὴν προγκάτιστα, τὴν διηγήση, καπαντιὰ δὲν θὰ τολμήσῃ νὰ σοῦ κάνῃ παρατηρησοῦ...»

— Καὶ πούς μὲ βεβαιώνει δῆτα διὰ βγάλης τὴν θύελλα.

«Ο βεβήνως κροτάλωσε τὸ μακρὸν ωάριον του μὲ ἀνηκανία, ἀλλὰ δὲν ἔγνω τοὺς μαλάκια. Κ' ὁ ἄνωρος χαλίτης, νοιδόντας πάδες διὰ σύντροφός του δὲν προτιθομένο νὰ μείνῃ διὰ βίου πελαργός, παρὰ νά παντρεύῃ τὴν κουκουνάρια, ἀναγράπτεις στενάστινας νά τῆς δοκιμήθῃ ἔκεινος μάλιστα καὶ τὴν διάγκαλη τριφρέρη...»

Δὲν βγήκε καμένος διωρίς. «Ω, τοῦ διατίτας, ἀμέως οἱ διώ πελαργοὶ πήραν τὴν πρότη τους μωφή καὶ διὰ πανευτυχῆς καλίστης εἶδε στὴν ἀγάπην τοῦ πήπο τὸ πεντάσημο καὶ γοντευτικὴ προγκάτιστα τοῦ κεδουνοῦ! Κ' ἐνώ τὴν διηγήση τῶρας δικαίωστικά στὸ παλάτι του, διεύνοις του τὸν δικαίωσιθεύσει σκυρτός καὶ ξεροκαταπίνοντας διὰ διαμετροῦ θλήψι...»

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς, καὶ πούτης διάποδος καὶ πούτης Ἀλέξανδρος Ράγκαβῆς.

Λόγοι γνωμένοι διωρίς,